

# HOGYAN VÁLASSZUK KI A MEGFELELŐ FILMEKET

**SZERZŐ:** Andreea Bratosin, One World Romania Egyesület, Románia



- > A katalógus összeállítása
- > A minőség és a téma
- > A helyszín típusa
- > A célközönség
- > A személyes ízlés
- > Az időzítés
- > A helyi kulturális események
- > Közéleti témák
- > Összefoglaló

## A katalógus összeállítása

A KineDok az egyes partnerországok koordinátorait segítségül hívva minden évben összeállít egy filmkatalógust. Minden partner öt kortárs dokumentumfilmet javasolhat nemzeti filmterméséből. Így a koordinátorok csoportja egy harminc címből álló listáról választ országonként két-két filmet, melyek aztán bekerülnek a katalógusba. Az alkotások kiválasztásának fő kritériumai, hogy magas művészi színvonalat képviseljenek, tematikusan sokszínűek legyenek, és legyen szó bennük társadalmi vagy politikai kérdésekről. Évente tehát tizenkét film kerül a nemzetközi KineDok-katalógusba, de a lista országonként további filmekkel is gazdagodhat.

A KineDok-filmklubok vezetői és a vetítéseknek otthont adó szervezetek változatos képet mutatnak: akadnak közöttük kulturális egyesületek, közintézmények, civil csoportok és a legkülönbözőbb háttérrel rendelkező magánszemélyek is. Az, hogy milyen filmeket válogatnak össze, mindig szorosan összefügg a vetítési helyszín kulturális értékeivel és identitásával. Bármilyen filmet is választ tehát valaki a KineDok-gyűjteményéből, az nem elválasztható a helyszíne kulturális kontextusától.

A vetíteni kívánt dokumentumfilmek kiválasztásakor számos szempontot figyelembe kell venni:

A KineDok katalógusa olyan művészi színvonalú dokumentumfilmeket tartalmaz, amelyek a társadalmi és politikai szempontból fontos témák széles skáláját ölelik fel (így például sokegyéb mellett foglalkoznak az igazságosság, a szólásszabadság, a testi és mentális egészség, a migráció, az intézményi korrupció, az öregedés és az időskor, a bántalmazás és a családi traumák, a kollektív traumák, a kisebbségek, az esélyegyenlőtlenség, a környezet és az éghajlatváltozás kérdéseivel).

*„A filmekről a KineDok koordinátorának segítségével döntünk. Az ország politikai helyzete miatt jelenleg több grúz filmet tűzünk műsorra. Általában a kreatív iparágakban dolgozók, számára érdekes alkotásokat választunk. Legtöbbször már néhány hónappal előre tudjuk, hogy mikor van szabad kapacitásunk egy-egy vetítésre, és egy héttel előtte döntünk arról, hogy konkrétan melyik filmet fogjuk vetíteni.”*

**Natalie**

**CUBE IN CONTEXT,  
GRÚZIA**

<https://www.instagram.com/cubeincontext/>

## **A helyszín típusa**

A vetítéseket a helyszín típusához (beltéri vagy kültéri) és a szervezők által megteremteni kívánt hangulathoz kell igazítani. A mainstream, közönségbarát filmek például inkább a szabadtéri vetítésekhez, bárkokhoz és kocsmákhoz passzolnak, a mozirajongóknak szóló művészfilmek pedig inkább a múzeumokhoz, könyvtárakhoz vagy művészeti galériákhoz. Végző soron azonban rajtad múlik, hogy melyik közönségnek mit vetítesz.

*„A mi célunk, hogy a szezon során mindent levetítsünk a katalógusból. Igyekszünk minél több filmet a szabadban vetíteni, amíg jó az idő, és csak a hideg őszi és téli hónapokban használjuk a közösségi tereket. Ez jelentős hatással van arra, hogy hogyan tervezzük meg a vetítéseket, mivel a könnyebb filmeket a szabadtéri vetítésekre, a fajsúlyosabb filmeket pedig a téli időszak beltéri vetítéseire időzítjük.”*

**Zsuzsi, AKE-DEBRECEN (MAGYARORSZÁG)**

## **A célközönség**

Döntő fontosságú, hogy beazonosítsd a filmben bemutatott konkrét téma potenciális közönségét, és aztán annak tagjait hívd meg a vetítésre. Egy olyan filmre például, ami az idősök társadalomban betöltött szerepével foglalkozik, meghívhatod a nyugdíjasklubok és az idősökkel foglalkozó civil szervezetek tagjait. Minden szervezőnek más-más céljai vannak: egyesek hűséges és megbízható dokumentumfilmfesztivál közösséget szeretnének építeni, azok viszont, akik már rendelkeznek ezzel, a bemutatott témákról szóló beszélgetésekre kívánnak összpontosítani.

*„A vetítéseket általában négyhetes időközönként tartjuk. Rájöttünk ugyanis, hogy nem működőképes, ha gyakrabban hirdetjük meg őket, főleg azért, mert a csapatunk tagjainak több időre van szüksége a megfelelő felkészüléshez. Néha azonban mindez a helytől is függ. Egyszer egy helyiséget két napra kaptunk meg, így a két egymást követő napra két eseményt is szerveztünk, ám közben arra is ügyeltünk, hogy más eseményekkel ne legyenek átfedésben. A témák illettek egymáshoz, így tökéletesen működött a dolog. A beltéri filmvetítéseket este 7 órakor kezdjük. Ez Aradon jól működik. Az emberek ugyanis nem maradnak nagyon sokáig a városban. Megnézik a filmet, részt vesznek a beszélgetésen, és este 10-kor már otthon is vannak. Nyaranta – attól függően, hogy hány órakor sötétedik – a szabadban vetítjük a filmeket. Ilyenkor az emberek is tovább maradnak.”*

**Iona**

**CITIZENIT EGYESÜLET,  
ARAD, ROMÁNIA**

<https://www.citizenit.ro>

## **A személyes ízlés**

Kulturális rendezvényszervezőként kell, hogy meglegyen a saját víziód, ám nem szabad elfelejtened azt sem, hogy a filmeket a közönségnek vetíted, nem pedig magadnak. Egyensúlyt kell tehát teremtened a személyes ízlésed és annak világos érzékelése között, hogy a közönséged mit nézne szívesen.

LEGYEN SAJÁT VÍZIÓD

*„A filmek kiválasztása kreatív folyamat, még ha nem is tűnik annak. Megnézem a KineDok-katalógus filmjeinek listáját, majd végiggondolom a következőket: mely témák működnek legjobban az én városomban, mely filmeket lehetne más rendezvényekhez vagy fesztiválokhoz illeszteni, mely filmek kapcsolódnak az aktuális nemzetközi vagy helyi eseményekhez, mely filmek szólnak egy-egy olyan csoporthoz, amelyet mi is meg akarunk szólítani. Ezután jön be szempontként az én saját személyes ízlésem és a filmek kritikai visszhangja (ez utóbbinak elég komolyan utánanézek). Jelenleg még csak két-három héttel előre tervezem meg a programot, de szeretném, ha idővel még jobban előre tudnék tervezni, és egyfajta KineDok-sorozatot tudnék tartani, mintegy minifesztiválként vagy filmklubként. Tudom, hogy a válogatás még mindig elég szubjektív, de igyekszem ezen változtatni.”*

**Simion**

**PALATUL CULTURII,  
ROMÁNIA**

<http://www.palatulculturiiibistrita.ro>

## **Az időzítés**

Bizonyos dokumentumfilmek, illetve témák nagyobb figyelmet kaphatnak, ha egy adott évszakban kerülnek műsorra. Gondold át, hogy mely filmekhez lehet nyári vagy téli hangulatot társítani. Az utazásról, a sportról és a családi kapcsolatokról szóló filmek például inkább a nyári hangulathoz illeszkednek.

## A helyi kulturális események

Nézz utána, hogy a helyszíned környékének milyen fontos kulturális eseményei vannak, és ezek közül melyekhez tudnál vetítést társítani (gondolok itt például a film- vagy zenei fesztiválokra, a helyi tavaszi, illetve nyári ünnepekre, a galériák, múzeumok vagy könyvtárak éjszakájára, a városi napokra ). Ha van olyan esemény, amihez valamelyik filmed illeszkedhet, akkor az fokozhatja a vetítésre irányuló figyelmet és a résztvevőszámát.

*„Általában megnézem a naptárban, hogy van-e valamilyen különleges dátum vagy érdekes esemény, amelyik passzolhat valamelyik KineDok-filmhez. Ezután megkeresem a vetítés utáni beszélgetések potenciális meghívottjait. Ehhez például kiírom a FB-ra, hogy ilyen és ilyen szakértőket keresek, és az emberek időnként küldenek ötleteket – vagy megkeresek valakit, aki sok emberrel van kapcsolatban. Persze mindennek olcsónak kell lennie, mert nincs pénzünk nagynevű hírességekre.”*

**Blanka, FUTRA (CSEHORSZÁG)**

## Közéleti témák

Próbálj meg olyan helyi szervezetekkel együttműködni, amelyek az országodban kritikusnak számító kérdésekkel foglalkoznak. Egy LMBTQ+-film például nagyobb figyelmet kap, ha a Pride-héten vagy más, a queer közösségre összpontosító eseményen vetítik, egy roma közösségről szóló film pedig, ha a Nemzetközi Roma Napon vetítik, stb. Ne feledd, hogy egyes országokban bizonyos témák politikailag érzékenyek, így fel kell készülnöd erőteljes reakciókra, illetve a közönséggel folytatott heves vitákra is.

## Összefoglaló

*A Kinedok minden évadban készít egy tizenkét-tizenhat filmből álló katalógust. A helyi partnerek ebből válogathatnak a helyszínük vetítéseihöz. A filmválasztás mindig kapcsolatba hozható a vetítési helyszín kulturális értékeivel és identitásával.*

*A vetíteni kívánt dokumentumfilmek kiválasztásakor több szempontot is figyelembe kell venni:*

- **A film minősége és témája.** A KineDok katalógusa magas művészi színvonalú dokumentumfilmeket tartalmaz, amelyek a társadalmi és a politikai kérdések széles skáláját ölelik fel.
- **A helyszín típusa.** A vetítéseknek alkalmazkodniuk kell a helyszínek különböző típusaihoz (beltéri, kültéri) és a helyszín és a szervezők által megteremtett hangulathoz.



- **A célközönség.** Fontos, hogy meghatározzuk a filmben bemutatott téma potenciális közönségét, majd azt meg is hívjuk a vetítésre.
- **A személyes ízlés.** Egyensúlyt kell teremteni a személyes ízlésünk és a közönségigény között.
- **A megfelelő időpont** (évszak, ünnepek). Bizonyos dokumentumfilmek vagy témák népszerűbbek lehetnek, ha az év egy adott szakában vetítik őket.
- **Az eseti vagy rendszeres helyi kulturális események.** Át kell gondolni, hogy milyen fontos helyi kulturális eseményekhez lehet a vetítést illeszteni.
- **A meghatározó társadalmi-politikai témák.** Együtt lehet működni olyan helyi szervezetekkel is, amelyek az adott országban bizonyos kritikusnak számító társadalmi-politikai kérdésekkel foglalkoznak.

Amint az idézetekből is látható, minden szervező a saját kreatív gondolati íve szerint építi fel az egyes eseményeket, illetve a dokumentumfilm-vetítésekből és a kísérő eseményekből álló teljes programját.

FOTÓK:

Film stills (Apparatgeist; White on White)

Archive of our screening venues (Muzeul Amintirilor din Comunism Art Burg; Muzeul Cineastului Amator; Muzeul Literaturii Romane; Rezidenta Scena 9 – Bucharest Romania)